

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Sarkadi Julianna ügyvéd..... által képviselt..... felperesnek az.....vezérigazgató által képviselt..... alperes ellen az..... ügyvezető által képviselt..... alperesi beavatkozói perbenállása mellett 3.542.570,- forint és járulékai megfizetése iránt a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság előtt 4.P.25.458/2008. számon megindított, és a Fővárosi Bíróság 2010. január 19-én 2.Gf.76.290/2009/8. számon hozott jogerős ítéletével befejezett perében a felperes 19. sorszámú felülvizsgálati kérelme folytán a 2010. november 25. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta és kihirdette az alábbi

i t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

A felperes a felülvizsgálati perköltségét maga viseli.

I n d o k o l á s :

A perben nem álló..X.. az általa lízingelt..... frsz-ú..... tehergépjárművet 2003. szeptember 23-án javításra leadta az alperesi jogelőd szerviznek. A járművet 2003. szeptember 24-ről 25-ére virradó éjjel eltulajdonították. Az elkövetők a gépjármű kulcsait a fényező műhelyben található zárt kulcsszekrény feltörésével szerezték meg. A jármű forgalmi engedélyét nem tudták elvinni, mert az alperes páncélszekrényben tárolta. Az elkövetők a telephelyet ismerték, mivel..Y.. akkori alperesi alkalmazott vázrajzot készített, illetőleg az egyik elkövető onnan korábban már eltulajdonított egy járművet. Az elkövetőket a büntetőbíróság jogerősen elítélte,..Y-t bűnsegédi minőségben elkövetett lopásért. A felperes a perbeli járműre kötött Casco biztosítási szerződés alapján 2004. április 29-én 3.542.670,- forintot fizetett ki a károsultnak. A nyomozás során a gépjármű sérült állapotban megkerült. ..X.. 2004. novemberében a felperes felhívására kijelentette, hogy a megtalált járműre nem tart igényt.

A felperes keresetében a Ptk. 558. § (1) bekezdése szerinti törvényi engedményesként 3.542.670,- forint és járulékai megfizetésére kérte az alperest kötelezni.

Az elsőfokú bíróság kétszeri megismételt eljárás után hozott ítéletével kötelezte az alperest, hogy a felperesnek fizessen meg 3.542.670,- forintot és kamatait. Ítéletét a Ptk. 312. § (2), 318. § (1) bekezdésére és 348. § (1) bekezdésére alapította.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta és az alperest terhelő marasztalást 1.630.670,- forintra és járulékaira leszállította. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az elsőfokú ítélet tényállását kiegészítette azzal, hogy a perbeli biztosítási szerződés biztosítottja a lízingbeadó.... Rt. volt, aki a járművet..X-nek lízingbe adta. A felperes a biztosítási összeget a tulajdonosnak utalta át. A gépjármű előkerülése után..X., aki időközben a gépjármű tulajdonosává vált, arról tájékoztatta a felperest, hogy a gépkocsira nem tart igényt. 2005. július hónapban a lízingbevevőhöz és a lízingbeadóhoz is megkereséseket intézett a felperes a gépjármű törzskönyvének megszerzése, illetőleg a roncs értékesítéséből származó összeg engedményezése érdekében. Megkeresései azonban eredménytelenek voltak. A fellebbezési tárgyaláson a felperes kijelentette, hogy 2005. év óta a lízingcéget nem kereste meg. A 2007. augusztusában..X..részére írt levele a forgalmi engedélyben szereplő címről kézbesíthetetlenként érkezett vissza.

A másodfokú bíróság a fenti tényállásnak megfelelően a Ptk. 348. § (1) bekezdése 344. § (1) bekezdése alapján az alperes kártérítési felelősségét megállapította. Megállapította továbbá, hogy a felperes a megkerült gépjármű tulajdonjogát nem szerezte meg, a felperesnek azonban kárenyhítési kötelezettsége keretében az ismert helyen, bűnügyi zárlat alatt tartott gépjármű megszerzése iránt kellett volna intézkedni. Mivel ezt elmulasztotta a szakértő által megállapított roncsérték, 2.390.000,- forint összegére nem tarthat igényt.

A jogerős ítélet ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelmében a felperes vitatta, hogy kárenyhítési kötelezettségének nem tett eleget. A gépjármű tulajdonjogának átíratásához szükséges törzskönyv iránt érdeklődött a tulajdonosnál, aki nem válaszolt, a lízingbevevő pedig ismeretlen helyre költözött. Ezért a felperes a zárlat alatt álló roncs értékesítéséből származó bevételhez sem juthatott hozzá. A károkozó alperes megtérítési kötelezettsége nem volt függővé tehető attól, hogy a biztosító tett-e megfelelő intézkedéseket a gépjármű visszaszerzése érdekében. Kárelhárítási kötelezettsége nem terjed ki arra, hogy a vagyontárgy visszaszerzésének terhét, költségét és kockázatát magára vállalja csak azért, hogy a kárért felelős személyt a kötelezettség alól mentesítse. A jogerős ítélet ellentétes álláspontja sérti a Ptk. 340. §-ának a rendelkezését.

Az alperes és a beavatkozó felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában fenntartására irányult a másodfokú ítélet indokainak megfelelően.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság egyetértett a másodfokú bíróság jogi álláspontjával, amely szerint a kártérítési jogviszonyokban szabályozott általános jogelv, a Ptk. 340. § (1) bekezdésében meghatározott kármegelőzési, illetve kárenyhítési kötelezettség a biztosítási jogviszonyokra is alkalmazandó. Ez vonatkozik az adott perbeli jogvita elbírálására is, melyben a felperes biztosító a biztosított Ptk. 558. § (1) bekezdésében meghatározott törvényi engedményeseként érvényesített igényt az alperessel mint károkozóval szemben. A biztosítási szerződések speciális szabályai szerint, ha a biztosított vagyontárgy megkerül, a biztosított arra igényt tarthat. Ebben az esetben azonban a kártalanítási összeget vissza kell fizetnie. E jogszabályi rendelkezésből következik, hogy a biztosítottat, azaz lízingbeadó.... Rt-t a gépkocsi megkerülése után választási jog illette meg. Amennyiben a gépkocsira igényt tartott volna, a már kifizetett biztosítási összeget vissza kellett volna fizetnie a felperesnek. Ellenkező esetben a biztosító a biztosított megkerült vagyontárgyra tulajdoni igényt szerzett. A Ptk. 558. § (1) és (4) bekezdéséből következően a felperesnek a gépjárműroncs előkerülése és bűnügyi zárlat alá helyezése után a biztosított és egyben károsult lízingbeadó tulajdonost kellett volna megkeresnie az őt megillető választási jog gyakorlásával kapcsolatban, mivel a biztosítási összeget ez utóbbinak fizette ki. Ebből következően a választás joga is a tulajdonost illette meg. Helyesen állapította meg tehát a másodfokú bíróság, hogy a felperesnek a lízingbevevőhöz intézett megkeresései és azok eredménye a jogvita eldöntése szempontjából irrelevánsak. Ezzel szemben a perbeli jogviszony másik alanya, a lízingcég hivatalból történt megkeresésének, a gépjármű törzskönyvi adatai megszerzésének, illetőleg a tulajdonos nyilatkoztatásának a perben nem volt akadálya. A háromszor megismételt elsőfokú eljárás során azonban a felperes erre irányuló indítványt nem terjesztett elő. A már megindult perben ennek terhe, költsége és kockázata nem volt, ellenkezőleg ez felelt volna meg a felperestől a Ptk. 340. § (1) bekezdésében meghatározott általában elvárható magatartásnak.

A fentiekből következően a bíróság megalapozott és a jogszabályoknak megfelelő döntést hozott. A jogerős ítéletet a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati kérelem eredménytelensége folytán a felperes a felülvizsgálati perköltségét maga köteles viselni.

Budapest, 2010. november 25.

Dr. Bőssinger Zsuzsanna s.k. a tanács elnöke, Dr. Kiss Mária s.k.
előadó bíró, Csánitzné dr. Csiky Ilona s.k. bíró

Szné

A kiadmány hiteléül:
tisztviselő